

6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununa göre patent lisans sözleşmesi kapsamında kişiye (buluşçu) yapılan ödemelerin vergilendirilmesi

Belge türü	Özelge
Kanun	DAMGA VERGİSİ KANUNU
Özelge no	97895701-155[2016/108]-286140
Tarih	15.03.2022

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü

Sayı :97895701-155[2016/108]-286140

15.03.2022

Konu :6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununa göre patent lisans sözleşmesi kapsamında kişiye (buluşçu) yapılan ödemelerin vergilendirilmesi

İlgi :07.01.2020 tarih ve 60793 evrak kayıt sayılı özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinin incelenmesinden, Üniversiteniz ile San. ve Dış Tic. Ltd. Şti. arasında " *Patent Lisans Sözleşmesi*"nin düzenlendiği, sözleşmeye ilişkin olarak 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında yatırılan tutardan, Üniversiteniz mensubu Prof. Dr. buluşçu payı 80.000,00 TL ödeneceği belirtilerek, söz konusu buluşçu payı ödemesine ilişkin düzenlenen kağıdın gelir vergisi ve damga vergisine tabi olup olmayacağı hususundan Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmaktadır.

GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

- 61 inci maddesinde,

"Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin, ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez."

- 62 nci maddesinde,

"İş verenler, hizmet erbabını işe alan, emir ve talimatları dahilinde çalıştıran gerçek ve tüzel kişilerdir.

61 inci maddenin 1 ila 6 numaralı bentlerinde yazılı ödemeleri yapanlar bu kanunda yazılı ödevleri yerine getirmek bakımından işveren hükmündedir",

- 65 inci maddesinde,

"Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmıyan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır...."

hükümlerine yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında, "*Kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.*" hükmüne yer verilmiş ve fıkranın (1) numaralı bendinde, hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç) 103 ve 104 üncü maddelere göre tevkifat yapılacağı belirlenmiştir.

Diğer taraftan, Üniversiteniz ile Buluşçular arasında imzalanan "*Patent Lisanslamasından Elde Edilen Gelirden Buluşçu Payı Aktarım Protokolü*" başlıklı kağıdın incelenmesinden;

- Üniversitenizin lisansa konu patentin tüm maddi haklarına sahip olduğu,
- Üniversitenizden edinilen bilgi birikimi ve Üniversiteniz imkanları kullanılarak geliştirilen buluşa ilişkin olarak, söz konusu patent üzerinde 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununun "*Yükseköğretim kurumlarında gerçekleştirilen buluşlar*" ile ilgili hususları düzenleyen 121 inci maddesine uygun olarak Üniversitenizin hak sahipliği bulunduğu,
- Lisansa konu patent ile ilgili 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununun 128 inci maddesine uygun olarak, Türk Patent ve Marka Kurumuna, lisans verme teklifinin Üniversiteniz tarafından yapıldığı,
- Lisans sözleşmesinde belirtilen lisans bedelinin Lisans alan tarafından Üniversiteniz hesabına aktarıldığı ve söz konusu lisans bedelinden buluşçu paylarının da Üniversiteniz ilgili birimi tarafından buluşçulara aktarılacağı

anlaşılmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, Üniversiteniz mensubu buluşçular tarafından gerçekleştirilen buluşun, Üniversiteniz Teknoloji Transfer Ofisi tarafından ticarileştirilmesi için San. ve Dış Tic. Ltd. Şti ile yaptığınız "Patent Lisans Sözleşmesi"ne istinaden, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu uyarınca San. ve Dış Tic. Ltd. Şti. tarafından Üniversitenize yapılacak lisans bedelinin belli bir tutarının (buluşçu payı) tarafınızca akademik kadronuzda buluşu yapan öğretim görevlisine ödenmesi halinde, söz konusu ödemelerin ücret geliri kapsamında değerlendirilerek Gelir Vergisi Kanununun 61, 94, 103 ve 104 üncü maddelerine göre gelir vergisi tevkifatına tabi tutulması gerekmektedir.

DAMGA VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "IV.Makbuzlar ve diğer kağıtlar" başlıklı bölümünün 1/b fıkrasında ise, maaş, ücret, gündelik, huzur hakkı, aidat, ihtisas zammı, ikramiye, yemek ve mesken bedeli, harcırah, tazminat ve benzeri her ne adla olursa olsun hizmet karşılığı alınan paralar (avans olarak ödenenler dahil) için verilen makbuzlar ile bu paraların nakden ödenmeyerek kişiler adına açılmış veya açılacak cari hesaplara nakledildiği veya emir ve havalelerine tediye olunduğu takdirde nakli veya tediye temin eden kağıtların nispi damga vergisine tabi olduğu hükümlerine yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununun 121 inci maddesinde, "(1) 2547 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde tanımlanan yükseköğretim kurumları ile Milli Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığına bağlı yükseköğretim kurumlarında yapılan bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda gerçekleştirilen buluşlar için, özel kanun hükümleri ve bu madde kapsamındaki düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla, çalışanların buluşlarına ilişkin hükümler uygulanır.

...

(8) Buluştan elde edilen gelirin yükseköğretim kurumu ve buluşu yapan arasındaki paylaşımı, buluşu yapana gelirin en az üçte biri verilecek şekilde belirlenir. Buluştan elde edilen gelirin yükseköğretim kurumu hissesi ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine özgelir olarak kaydedilir ve başta bilimsel araştırmalar olmak üzere yükseköğretim kurumunun ihtiyaçlarının karşılanması için kullanılır." hükümlerine yer verilmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, 6769 sayılı Kanun kapsamında buluştan elde edilen gelirin en az üçte birinin buluşçu payı olarak yükseköğretim kurumu tarafından buluşçulara aktarıldığı hususu dikkate alındığında, Üniversiteniz akademik kadrosunda yer alan buluşçulara yapılan ücret ödemelerine ilişkin düzenlenen kağıtların, 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun IV/1-b fıkrası uyarınca damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026